

ایران در دوران معاصر

(روز شعر و ادب فارسی) اگر شهریار زنده بود، اعتراض می کرد!

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی

انتشار: ۳۱ شهریور ۱۳۹۴ ۴۰ دقیقه مطالعه

چکیده مقاله

۲۷ شهریور مصادف با سالگرد درگذشت شهریار شعر فارسی و روز شعر و ادب است. بسیاری بر انتخاب این روز خرده گرفته اند و معتقدند انتخاب شهریار انتخابی سیاسی بود. به گزارش تابناک فرهنگی، اصغر دادبه پژوهشگر و استاد دانشگاه گفت: ببینید شهریار شاعر خوبی است و شعرهای خوبی هم دارد و شاعر ایران دوستی هم هست، فقط چهارصد بیت در سوگ تخت جمشید دارد، اما این عنوان و این جایگاه برای در نظر گرفتن روز شعر و ادب فارسی اول اختصاص به فردوسی دارد بدون تردید، حالا اگر این جایگاه را به هر دلیلی نخواهند به فردوسی بدهند، مسلماً از

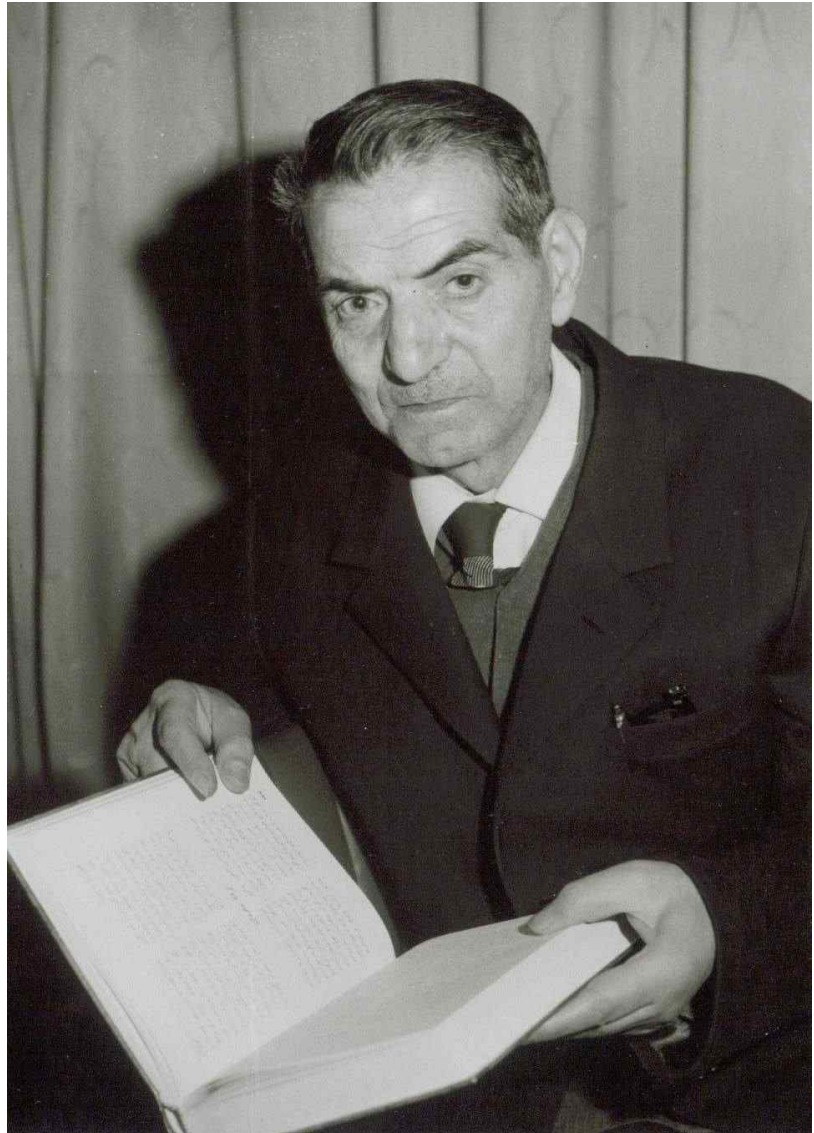
27 شهریور مصادف با سالگرد درگذشت شهریار شعر فارسی و روز شعر و ادب است. بسیاری بر انتخاب این روز خرده گرفته اند و معتقدند انتخاب شهریار انتخابی سیاسی بود.

به گزارش تابناک فرهنگی، اصغر دادبه پژوهشگر و استاد دانشگاه گفت: ببینید شهریار شاعر خوبی است و شعرهای خوبی هم دارد و شاعر ایراندوستی هم هست، فقط چهارصد بیت در سوگ تخت جمشید دارد، اما این عنوان و این جایگاه برای درنظرگرفتن روز شعر و ادب فارسی اول اختصاص به فردوسی دارد بدون تردید، حالا اگر این جایگاه را به هر دلیلی نخواهند به فردوسی بدهند، مسلماً از آن سعدی خواهد بود. این دو بزرگ شایسته برتر از همه هستند.

وی درباره انتخاب شهریار براساس دیدگاه سیاسی او نیز گفت: من خیلی خبر ندارم ولی هیچ بعید نیست زیرا در کشور ما خیلی چیزهایی که سیاسی نباید باشد سیاسی می شود و به هر حال آنچه مسلم است این است که این انتخاب انتخاب مناسب و درستی نبوده است. اگر خود شهریار هم زنده بود من تردید ندارم که اعتراض می کرد به این انتخاب برای اینکه کسی که می گوید «هرچه دارم همه از دولت حافظ دارم» و حافظ هم هرچه دارد همه از دولت سعدی و فردوسی دارد، مسلماً خودش به این انتخاب اعتراض می کرد.

این استاد دانشگاه و حافظ پژوه در خصوص ویژگی شعر شهریار نیز گفت: شهریار مثل همه شاعران تقریباً سنتی ادامه بازگشت جریان ادبی است. بازگشت ادبی ابعاد مختلفی دارد به نظر من البته این بازگشت با بازگشت شاعرانی که در دوره قاجار بودند متفاوت است. از نظر زبان و بیان طبیعی است که وابسته به آن جریان است و همانطور که اوضاع و احوال شاعر در وضع و سخن شاعر اثر می گذارد در او نیز اثر گذاشت. وی ادامه داد: یکی از ویژگی های خاصی که در شعر شهریار می بینم زبان تقریباً عامیانه اوست. عامیانه به مفهوم کارکردی خود شهریار. او در خیلی موارد تعبیراتی به کار می برد که در شعر به کار نباید برود. مثلاً شعر پیرم و گاهی دلم یاد جوانی می کند/بلبل طبعم هوای نغمه خوانی می کند/... در همین شعر می گوید همتم تا می رود ساز غزل گیرد به دست... که استفاده

از «تا می‌رود» شاید خیلی استفاده از سبک بازگشتیان فاخر نباشد. یعنی یکی از ویژگی‌های خوب شعر او گذشته از بعضی جنبه‌های منفی آن همین کاربردها هست. و این کاربردهاست که شعرش را دلنشین می‌کند.

داده افزود: یکی دیگر از ویژگی‌های معنایی شعر او توجه به ایران است. او تنها کسی است که چهارصد بیت در سوگ آتشسوزی تخت جمشید دارد. از قصیده گرفته تا غزل مثل آن قصیده پیام من به گردان و دلیران / جوانان و جوانمردان ایران / یکی غریبم باید که چون رعد / کند آشفته خواب تره‌شیران / نه شیران را سزد گردن نهادن / به زنجیر اسارت چون اسیران... می‌توانید حجم وسیعی از شعرهای شهریار را که در زمینه ایران‌گرایی و ایران‌دوستی سروده شده پیدا کنید. روی هم رفته من شهریار را شاعر بزرگی می‌دانم ممکنه گاهی قافیه‌هایی که انتخاب کرده دلنشین نباشد اما هیچکدام از این‌ها به این معنی نیست که او شاعر بزرگی نبوده است و شاعر خوبی نیست و زبان شعری خودش را ندارد.

وی درخصوص سوگیری‌های شهریار و زندگی اجتماعی او نیز افزود: مسائل زندگی شخصی آدم‌ها به خودشون مربوط است. اگر ما قرار باشد بیاییم پرونده آدم‌ها را آن هم در آن سنین بالا از نظر بگذرونیم کمتر کسی است که

رفوزه نشود. باید معدل بگیرید. ژان پل سارتر میگوید وقتی شما می توانید بگویید که ماهیت یک آدم چگونه است که بمیرد. وقتی مرد شما می توانید معدل بگیرید و بگویید چه آدمی بوده است. ما نباید براساس یک سوگیری در برهه ای خاص درمورد آدمی نظر بدهیم. شما اگر حافظ را با کسی دیگر که نمی شود ولی با خود بسنجید می بینید که همه شعرهایش به یک اندازه خوب نیست. هر شاعری همینطور است. همانگونه که شعر را می سنجید باید معدل بگیرید. این یکی از شیوه های ما در ایران این است که یک نفر یک روز خداست و روز دیگر شیطان هست. معدل شعر شهریار به نظر من خوب است و قابل قبول است اما تاکید می کنم که انتخاب روز فوت او برای این روز درست نبوده و اگر خودش هم زنده بود به این موضوع شکایت می کرد.

منبع: برگرفته از شده از : تابناک : #پیوند مرجع

پارسیان دژ تنها بازنشر دهنده این نوشتار است!

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «(روز شعر و ادب فارسی) اگر شهریار زنده بود، اعتراض می کرد!»، پارسیان دژ، ۱۳۹۴.

خواندن مقاله و پیوست های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<http://parsijandej.ir/articles/1693/pdf/روز-شعر-و-ادب-فارسی-اگر-شهریار-زنده-بود.pdf>

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵